

Westerhûs, de ‘grutte dream’, krijgt gestalte

BEZINNING

Lodewijk Born

In Hilaard is donderdag de eerste paal geslagen voor het nieuwe klooster Westerhûs. De „grutte dream” van Nijkleaster wordt nu werkelijkheid, aldus Henk Kroes.

Een mijlpaal is het voor Stichting Nijkleaster, die in augustus 2017 de eerste plannen presenteerde. De stichting werd opgericht in 2009 en stichtte de pioniersplek Nijkleaster, in samenwerking met de landelijke Protestantse Kerk en de lokale protestantse gemeente Westerwert in de dorpen Jorwert, Jellum-Bears en Weidum. Sindsdien is er een Nijkleaster-beweging op gang gekomen met de Redbadtsjerke van Jorwert als fysiek middelpunt. Landelijk staat Nijkleaster al jaren op de kaart.

Sinds 2016 zet Nijkleaster zich in voor de realisatie van een klooster op de locatie Westerhûs, midden in de weilanden. De ceremonie van het slaan van de eerste paal is deze donderdagmiddag voor een besloten groep. Om te voorkomen dat er veel mensen op af zullen komen. Maar toch is er nog een heel gezelschap, dat geduld moet hebben tot een vrachtwagen heipalen heeft gelost. Maar dat kan er nu – na al die jaren – nog wel bij.

Bouwpastor Henk Kroes verwoordt hoe het een proces van lange adem is geweest. „Trije stappen foarút en twa tebek.” Toen ze begonnen „hienen wy neat”. Er was geen plan, geen plek voor het klooster en geen geld. „Mar wy hienen in dream, in grutte dream.”

Kroes zegt geëmotioneerd dank voor de steun die Nijkleaster altijd van de protestantse gemeente Westerwert heeft gehad. „Sûnder har wie it net slagge.”

Psalm 84

Net voor Kerst begon bouwbedrijf Kolthof uit Stiens met de sloopwerkzaamheden. „No kin de opbou begjinne.” Westerhûs moet „in plak fan mienskip”, van ontmoeting worden, „op ‘e azem fan it Evangelje”, „in hûs fan stilte”.

Kroes leest aansluitend het gedicht *Hûs fan stilte* van Tjits Peanstra: „Lit ús in hûs fan stilte bouwe. Mei muorren fan leafde. En in dak fan frede. Mei keamers fol bliidskip. En in tún.”

Initiatiefnemer Hinne Wagenaar loopt – net als Kroes – met een gele bouwhelm op. „Eltse dei is bysûnder. Mar dizze krekt wat mear.”

Vanuit zijn huis in Jorwert heeft Wagenaar dagelijks zicht op de bouwplaats en – nu na al die jaren van voorbereiding – is het zo ver. De EO is met een cameraploeg aanwezig en daarom schakelt hij van zijn memmetaal over in het Nederlands. Om het moment te markeren wordt er een psalm gelezen. Nee, niet Psalm 127 (‘Als de HEER het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers’), maar Psalm 84, een pelgrimspsalme, aldus de pionierpredikant. „We kunnen het ons nu niet voorstellen, maar over jaar komen de pelgrims hier ook naartoe, over die weg daar.”

Die komen voor de kernwaarden van Nijkleaster: stilte, bezinning en verbinding, maar ook om plezier te maken en te re-creëren, „om hier ten diepste mens te zijn”.

Hij leest de psalm in de hertaling van

Sietske Visser, echtgenoot van initiatiefnemer Hinne Wagenaar, slaat de eerste paal van klooster Westerhûs. Voor het klooster wordt een historische boerderij bij Hilaard vernieuwbouwd. Foto's: Catrinus van der Veer

Huib Oosterhuis. Dan gaat zijn vrouw Sietske naar de plek waar het gaat plaatsvinden. Er zijn die middag al meer heipalen de grond ingegaan, maar dit wordt symbolische de ‘eerste paal’ van Westerhûs. De heipaal wordt gereedgemaakt om de grond in te gaan en dan klimt Visser de cabine in. Het is 15.39 uur en dat is hét moment. Daar gaat-ie. Applaus van de tientallen aanwezigen klinkt. Weer op de grond volgt er een omhelzing met echtgenoot Hinne. Woorden zijn overbodig.

Strakke planning

Bouwbedrijf Kolthof zal de restauratie en nieuwbouw doen. Projectleider Piet van Zuiden is er ook bij. „Dit is ek foar ús in bysûnder projekt.”

Omdat oud en nieuw met elkaar wordt verbonden. „Hjir is in soad ear oan te beheljen”, stelt hij vast. Het gaat 52 weken duren, zo is contractueel vastgelegd. Elke dag zullen er acht tot tien bouwvakkers op de bouwplaats zijn, maar soms ook wel twintig. „Het is een strakke plan-

**Eltse dei is bysûnder.
Mar dizze krekt wat
mear**

Hinne Wagenaar

ning, en dan moet alles ook goed gaan met de levering van bouwmaterialen. Vóór Kerst 2022 moet de eerste fase zijn afgerond”, zegt kwartiermaker Hessel Veldhuis van Nijkleaster. Tijdens de laatste bouwphase worden de kloosterappartementen en de gastenkamers woonklaar gemaakt. „Dan moet je denken aan sausen en verven, wat we zelf gaan doen.”

Vijf kloosterbewoners

Vanaf begin 2023 zullen er op Westerhús vijf ‘kleasterlingen’ wonen en zijn er negen kamers beschikbaar

voor gasten. Hinne Wagenaar en Sietske Visser, Trees en Reinier Nummerdor, en Wikje de Jong worden de eerste vijf vaste bewoners. De kloosterboerderij wordt ingericht met een professionele keuken, eetzaal, woonkamer, kantoren en stiltekapel. De eerste fase gaat 2,8 miljoen kosten, zo is begroot. Veldhuis: „Dat zijn de kosten voor restauratie en nieuwbouw. Daarnaast heeft de aankoop – en diverse andere kosten – ongeveer 0,9 miljoen gekost. Dus in totaal 3,7 miljoen euro.”

In de tweede fase wordt de boerderij nog verlengd en is uitbreiding mogelijk met vier kloosterappartementen en drie gastenkamers. Maar daar is nog geen financiering voor gevonden.

Sietske Visser roept de aanwezigen weer bij de les. Het is tijd om het glas te heffen. Het had in de frisse omstandigheden misschien beter glühwein kunnen zijn, zegt ze met een glimlach, maar het wordt prosecco en cava.

Gastvrijheid

Nijkleaster wil als open klooster gastvrijheid bieden aan mensen van diverse kerken en tradities. Ook aan hen die geen plaats (meer) kunnen vinden binnen de bestaande kerken, en verder aan elke pelgrim van welke snit dan ook. Men wil ook graag aansluiten bij de geschiedenis van de regio en de kloostertraditie. Volgens enkele historische bronnen heeft op dezelfde plek in de middeleeuwen een kloostertje gestaan.

De komende maanden zullen er steeds op uitnodiging groepen langskomen, zo vertelt Veldhuis. „Op die manier kunnen we hen ook rondleiden en meer van de voortgang laten zien.”

Onder meer de provincie Fryslân, het Prins Bernard Cultuurfonds, de PKN-gemeente Westerwert, het Boerderijen Fonds, de Classis Fryslân van de Protestantse Kerk en lokale kerken hebben meebetaald aan de eerste fase van de restauratie en nieuwbouw.

COLUMN **TERSCHELLINGER TIJ**

De mist zal optrekken

Dr. Mathilde de Graaff is als predikant verbonden aan de Protestantse Gemeente ET-10 op Terschelling. Ze schrijft maandelijks over wat ze meemaakt en ontwikkelingen die ze in de kerken ziet.

Het is al wekenlang saai weer. Het is waterkoud en dat laat je huiveren. De ene dag in januari leek precies op de andere, al hebben we aan het slot van de maand nog wel een storm gehad: Corrie.

Eilanders gebruiken deze tijd om te klussen in de chalets, de huisjes of de appartementen. Om er straks, als de gasten komen, weer helemaal klaar voor te zijn.

Als ik dit schrijf hebben we juist de nieuwste persconferentie gehoord. Gelukkig: verruimingen en versoepelingen! Gezien de noodkreten, acties en emoties in de samenleving kon het ook haast niet anders. We zijn er klaar mee, met die hele pandemie, en willen zo graag alle deuren weer open zetten.

Navigeren kun je leren, ook in de mist

Toch is het een mistige persconferentie, want gezien alle besmettingen is het virus nog niet klaar met ons. Met dezelfde cijfers en zelfs nog veel hoger gaan we nu open, terwijl we daarom juist twee jaar lang dicht moesten. Als ik het goed begrijp is het reëel om nog een piek van positieve tests in maart te verwachten. Soms is de argumentatie maar moeilijk te volgen.

Een mens kan er mistig van in het hoofd raken, terwijl we mentaal al niet zoveel meer konden hebben. De meeste mensen zijn gevaccineerd of hebben het virus op bezoek gehad en kunnen nu wat hebben. En we gaan allemaal persoonlijk handhaven, zoals de regering graag wil. Alsof we dat nog niet deden. Nee dus, want een Nederlander laat zich niet zomaar iets gezeggen en is altijd zélf de grote uitzondering. Maar na twee jaar begrijpen we toch wel dat we met elkaar verantwoordelijk zijn om alles open te kunnen en blijven houden?! Nog even scherper gezegd: ‘Ik ben medeverantwoordelijk. Ja en jij ook.’ Daar moet geen toezichthouder aan te pas hoeven komen.

De persconferentie is nog maar nauwelijks ten einde of iedereen heeft er alweer iets over te zeggen. Maar de strekking van deze coronapreek is heel goed begrepen. ‘Vooruit maar’, want we willen zó graag, ‘laten we het proberen’. Ook al is het ‘varen in de mist’.

De misthoorn op Terschelling laat gestaag zijn roep over het eiland galmen. Daar raken wij als eilanders niet van in paniek, maar die brengt juist een zekere rust. Het houdt je bij de les en leert je om goed te luisteren. Navigeren kun je leren, ook in de mist.

Alle deuren gaan of zijn weer open. Ook die van de kerk. Ik heb nog niet gekeken welke Bijbeltekst voor zondag op het leesrooster staat. Hoe dan ook zal de basisgedachte zijn: ‘Met elkaar en voor elkaar’. Ofwel: *samen verantwoordelijk*. Nog voor ik de bijbel open doe denk ik: leest de tekst het leven of leeft het leven de tekst?

Het lijkt alsof de mist zal optrekken, de wind gaat liggen en de zon weer gaat schijnen. Ik hoop dat we op veilige afstand allemaal blij zijn met het weerzien van elkaar.